

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	23 Hydref 2018
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	A.G. Jones Harbwrfeistr Abermaw

1. Materion Mordwyo

- 1.1. Pob blwyddyn, mae Tŷ'r Drindod, yr Awdurdod Goleudai Cyffredin, yn cynnal archwiliad annibynnol ar bresenoldeb a swyddogaeth y cymorthyddion mordwyo a gofnodwyd yn harbyrau Gwynedd a phob dwy flynedd bydd yr un Awdurdod yn cynnal archwiliad annibynnol o'r holl systemau, prosesau a chofnodion a gedwir am y cymorthyddion mordwyo yn harbyrau Gwynedd gan gynnwys gwirio'r holl gofnodion cynnal a chadw.
- 1.2. Ddydd Iau, 12 Ebrill 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i gynnal archwiliad o'r systemau, y prosesau a'r cofnodion cynnal a chadw a gedwir gan y Gwasanaeth. Yn dilyn yr archwiliad gwelwyd bod popeth yn gywir.
- 1.3. Ddydd Mawrth, 14 Awst 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i Harbwr Abermaw i gynnal archwiliad o bresenoldeb ac ymarferoldeb y cymhorthyddion mordwyo yn yr harbwr. Cafwyd bod yr holl gymorthyddion yn Abermaw yn gywir ac yn gweithio'n iawn ar wahân i un golau nad oedd ymlaen yn Nhraphont Abermaw ac fe adroddwyd hyn i'r Awdurdod Rheilffordd cyfrifol yn ôl y drefn ac fe'i cyweiriwyd.
- 1.4. Mae Awdurdod yr Harbwr yn dal i gynnal a diweddarau'r marciau mordwyo y tu mewn i ffiniau'r harbwr. Ers y cyfarfod diwethaf, gwnaed gwaith cynnal a chadw ar y cymhorthyddion, yn ystod hynny rhoddwyd cadwyn newydd ar bob nod mordwyo gan gynnwys bwi'r *'Fairway'*. Mae goleuadau mordwyo newydd hefyd wedi cael eu prynu yn lle'r Nod Cardinal ar Garreg Edwen, a bwi rhif 2.
- 1.5. Mae'r Gwasanaeth wrthi'n monitro'r angen osod nod mordwyo ym mynedfa'r Harbwr i amddiffyn morwyr rhag traethell o gregyn gleision sy'n tyfu y tu mewn i'r morglawdd ac mae cynlluniau'n parhau i roi nod mordwyo ychwanegol rhwng Carreg Edwen a morglawdd yr harbwr i wella diogelwch mordwyo.
- 1.6. Er mwyn cydymffurfio â'r newid yng nghwrs y sianel fordwyo ac ar y cyd â Thŷ'r Drindod bu'n rhaid adleoli Bwi Rhif 4 i safle rhyw 20 metr i'r de o'i safle blaenorol.

Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel yn rheolaidd ar lanw isel i geisio sicrhau bod y cymhorthyddion mordwyo yn y lle mwyaf addas. Gall hyn fod yn waith heriol yn sgil y newidiadau cyson i'r sianel.

- 1.7. Hyd yma, nid oes unrhyw Rybuddion i Forwyr mewn grym yn harbwr Abermaw.

2 Materion Gweithredol

- 2.1 Mae Awdurdod yr Harbwr wedi gorfodi i ddau gwch gael eu symud o'r harbwr oherwydd eu cyflwr anniogel ac anaddas i'r môr. Roedd y ddau gwch yn yr harbwr ar ran o'r traeth ger y 'Baddondy'.
- 2.2 Wrth fonitro'r angorfeydd yn yr harbwr, bydd Awdurdod yr Harbwr yn dal ati i dynnu angorfeydd anniogel a segur. Mae Is-ddeddfau'r harbwr yn cael eu hadolygu fel trafododd y Pwyllgor yn y cyfarfod blaenorol ynghyd â'r prosesau a'r ddogfennaeth sy'n ymwneud ag addasrwydd angorfeydd.
- 2.3 Mae'r gwasanaeth hefyd wrthi'n adolygu Deddf Mordwyo Morol 2013 i asesu cymhwysedd Cyfarwyddyd Harbwr pe bai hyn yn ofynnol o ystyried gofynion gweithredol yn yr harbwr.
- 2.4 Gan nad yw'r ddyfais fordwyo ar fwrdd cwch yr harbwr yn gweithio mwyach, bu'n rhaid prynu dyfais system lleoli'n fyd eang gyda'r gallu i synhwyro dyfnder. Mae cwch patrol yr harbwr yn dal yn eitem bwysig o offer gweithredu sy'n galluogi i'r harbwrfeistr wneud y gwaith o arolygu'r sianel fordwyo, rheoli symudiadau cychod yn yr harbwr a chynorthwyo defnyddwyr yr harbwr pan fo angen, yn ddibynnol ar gyfyngiadau'r llanw.

3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Yn ogystal â chynnal y cymorthyddion mordwyo, mae contractwr allanol wedi gwneud gwaith cynnal ar angorfeydd ymwelwyr yr harbwr ac mae'r harbwrfeistr wedi archwilio'r angorfeydd 'trot'.
- 3.2 Prynwyd dau ystol newydd i'r harbwr yn lle'r ystolion ar wal yr harbwr y bernid bod angen eu newid. Mae'r ystolion wrthi'n cael eu gosod.
- 3.3 Bydd yr Harbwrfeistr yn cyflwyno'r rhaglen o waith cynnal a chadw sydd i'w wneud yn Harbwr Abermaw yn ystod y cyfnod rhwng mis Hydref 2018 a mis Chwefror 2019. Gofynnir am adborth gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch unrhyw waith arall fydd angen ei ystyried a'i gynnwys yn y rhaglen waith.

4. Materion Eraill

- 4.1 **Arwyddion diogelwch** Ar y cyd â'r RNLI, cynhaliwyd adolygiad manwl o holl arwyddion diogelwch ardal traeth Abermaw a bellach mae'r arwyddion diogelwch wedi'u gosod ar safleoedd o gwmpas ardal y traeth. Mewn partneriaeth gyda'r RNLI mae'n dal yn fwriad gan y Gwasanaeth osod arwyddion diogelwch tebyg yng nghyffiniau'r Harbwr ac mae gwaith cychwynnol eisoes wedi dechrau.
- 4.2 **Lloc y Pysgotwyr.** Mae'r Gwasanaeth yn bwriadu cynnal arolwg o Loc y Pysgotwyr er mwyn cynorthwyo deiliaid y lloc gael gwared â gwastraff o'r safle. Wedyn, bydd y gwasanaeth yn ystyried atgyfnerthu marciau'r llinellau ar y lleiniau unigol yn y lloc.
- 4.2 **Parcio yn yr Harbwr.** Mae'r Gwasanaeth yn dal i weithio tuag at gael manau parcio dynodedig ar Ffordd y Compownd i helpu Gweithwyr Masnachol a Deiliaid Ardal y Lloc ddal ati gyda'u gweithgareddau mewn amgylchedd harbwr pysur. Mae rheolaeth o'r

ardal yn dal i gael ei drafod i atal y cyhoedd rhag parcio ar hap ac yn unrhyw le, a dymuna Awdurdod yr Harbwr atgoffa defnyddwyr gwasanaeth o'r angen i ddefnyddio'r rhwystr ger mynedfa'r cyfleuster yn effeithiol.

- 4.3 Mae'r rhwystr trafndiaeth ar ymyl y cei yn gweithio'n dda ac mae system bellach wedi'i sefydlu i reoli trafndiaeth cerbydau yn ardal yr harbwr. Pery'r ardal i gael ei monitro mewn ymdrech i warchod cerddwyr sy'n mwynhau'r cyfleuster rhag gorfod dod i gyswllt â thrafnidiaeth gerbydol.
- 4.4 Gwnaethpwyd cais am gymorth gan swyddogion gorfodaeth ac fe ddalier ati i wneud hyn yn ôl y gofyn, er mwyn galluogi i ddefnyddwyr yr harbwr gael mynediad rhwydd a di-rwystr i'r lliithrfa parthed y marciau ffordd ger adeilad 'SS Dora'.
- 4.4 **Pontŵn yr Harbwr.** Mae perchnogaeth a gweithrediad rheolaethol pontŵn yr harbwr yn dal i gael ei drafod. Yn y cyfamser, wrth fynd ati i wneud gwiriadau iechyd a diogelwch yn yr harbwr, mae'r harbwrfeistr wedi gweld ei bod yn hanfodol tynnu'r cychod bach aer o ardal y decio a gwneud gwaith cynnal sylfaenol ar y cyfleuster, gan fod y pontŵn yn dal ar agor i'r cyhoedd.
- 4.5 Gobeithir y bydd aelod o'r grŵp sy'n ceisio sicrhau dyfodol y pontŵn yn gallu rhoi diweddariad ar y sefyllfa gyfredol ynglŷn â dyfodol y pontŵn yn y cyfarfod.
- 4.6 **Cadw cychod dros y Gaeaf.** Yn dilyn ymgynghoriad gydag Adran Amgylchedd y Cyngor, cafwyd caniatâd i ddarparu storfa i gychod yn y maes parcio ger y Ganolfan Hamdden ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth. Nodwyd bod cost storfa o'r fath, fel y'i nodir yn system ffioedd y Cyngor, yn £5.82 y metr y mis.
- 4.7 Bydd gofyn i unrhyw gwch sy'n defnyddio'r maes parcio ar gyfer storio dalu'r ffioedd taladwy ynghyd â ffensio Harris o gwmpas y cwch. Mae gofyn cadw'r ardal a ddefnyddir yn lân a thaclus. Rhaid i unrhyw gerbyd sy'n defnyddio'r maes parcio dalu ffioedd parcio gan nad yw hyn yn cael ei gynnwys yng nghost storio cychod.

5. Digwyddiadau

- 5.1 Cynhaliwyd y digwyddiadau a ganlyn yn Harbwr Abermaw yn 2018:
 - Ras y Tri Chopa
 - Gŵyl Chwaraeon Padlo
 - Gŵyl Farcud
 - Gŵyl Fwyd Abermaw
 - Ras Rafftio
 - Digwyddiad Nofio Hwrlï Bwrli
- 5.2 Amharwyd ar y digwyddiad cychod personol elusennol eleni gan dywydd gwael a diweddodd y digwyddiad yn harbwr Abermaw.
- 5.3 Digwyddiad MotoCross: Yn dilyn ymgynghoriad gyda threfnydd y digwyddiad, mae'r Gwasanaeth yn dweud fod dyddiadau 27 / 28 Hydref yn ddyddiadau allweddol mewn calendr o ddyddiadau a gytunwyd yn genedlaethol, fel rhan o gylch o ddigwyddiadau o

gwmpas y Deyrnas Unedig. Mae'r Gwasanaeth yn cydnabod fod y dyddiad yn cyd-fynd â gwyliau hanner tymor yr ysgol a bydd yn sicrhau y bydd dyddiadau arfaethedig y digwyddiad yn 2019 yn destun ymgynghoriad a chymeradwyaeth.

5.4 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa aelodau ei bod yn hanfodol fod Awdurdod yr Harbwr yn cael gwybod am unrhyw ddigwyddiad arfaethedig yn yr Harbwr cyn gynted ag y bo modd a bod ei ganiatâd yn cael ei geisio.